

DMITRIJS ĻITVINOVS: CEĻŠ NO STRĀDNIEKA LĪDZ ZINĀTŅU DOKTORAM

KOPŠ ŠĪ GADA "LIEPĀJAS METALURGĀ" IR PAR VIENU ZINĀTŅU DOKTORU VAIRĀK – PAVASARĪ REMONTU MEHĀNISKĀ CEHA RAŽOŠANAS INŽENIERIS DMITRIJS ĻITVINOVS RĪGAS TEHNISKAJĀ UNIVERSITĀTĒ SEKMĪGI AIZSTĀVĒJA DISERTĀCIJU UN SAŅĒMA INŽENIERZINĀTŅU DOKTORA ZINĀTNISKO GRĀDU.

Pieci gadi, kas atgriezta vēlmi mācīties

Dmitrija Ļitvinova ceļš līdz zinātniskajam grādam bija garš un grūtību pilns, un tomēr – tas noiets līdz galam. Bet kā viss sākās? Lūk, ko stāsta viņš pats:

– Dažādi mehānismi mani interesēja kopš bērnības. Tāpēc, 1988. gadā pabeidzis 8. klasi, iestājos 75. profesionāli tehniskajā arodskolā – tolaik Liepājā bija tāda mācību iestāde, kurā sagatavoja operatorus darbam ar ciparu programmavadiības darbagaldiem. Taču jau pēc gada to izformēja un mācības nācās turpināt 48. profesionāli tehniskajā vidusskolā (tagad – Liepājas tūrisma un tekstila skola), kur ieguvi arī vispārējo vidējo izglītību. Tas mudināja mācīties tālāk.

Dmitriju Ļitvinovu, kuram instrumentātslēdznieka diploms jau bija kabatā, Liepājas tehnikumā uzreiz ieskaitīja 2. kursā. Pēc tam, no 1994. gada, sekoja mācības Rīgas Tehniskajā universitātē. Pēc pusotra gada studijas nā-

Inženierzinātņu doktors Dmitrijs Ļitvinovs līdzās izpētes objektam – iekārtas divpakāpju planetārā reduktora vibrācijas mērīšanai: – Uzrakstīt un aizstāvēt doktora disertāciju varēju pateicoties tam, ka strādāju remontu mehāniskajā cehā un, kā mēdz teikt, pazīstu "drēbi".

cās pārtraukt, jo deviņas stundas ilgās darbdienas, griežot metāllūžņos savu laiku nokalpojušus kuģus un zemūdenes, pamatīgi izsūca spēkus, un darbu savienot ar mācībām izrādījās neiespējami.

– Studijas nācās pamest, un, atklāti sakot, pirmajā laikā to ne pārāk nožēloju. Taču, nostrādājis par metāla griezēju vairāk nekā piecus gadus, laikam gan sāku ko vairāk no dzīves saprast. Un viens no pašiem svarīgākajiem secinājumiem bija – cilvēkam obligāti ir jāmācās. Ne diploma, bet zināšanu dēļ, jo neviens, pat *visspējākais* diploms negarantē, ka tev būs labs darbs un viss pie tā piederīgais. Tikai un vienīgi zināšanas ir tā bagāža, ar kuru jebkurā dzīves situācijā vari justies droši, – ir pārliecināts Dmitrijs.

Teorija un prakse – tās ir divas dažādas lietas

2001. gada janvārī Dmitrijs Ļitvinovs sāka strādāt "Liepājas Metalurga" remontu mehāniskajā cehā – par remontatslēdznieku iecirknī, kas nodarbojas ar pašu ceha iekārtu remontiem. Par savu pirmo skolotāju, kurš viņu ievadījis darbā un no kura viņš ļoti daudz ieguvis, Dmitrijs nosauc Valēriju Surovcevu. Tieši tur, kad tā vai cita iekārta bija izgājusi arī caur viņa rokām, pirmo reizi nāca apjauta, ka teorija ir viena lieta, bet prakse – pavisam cita. Drīz viņš pārgāja darbā atslēdznieku iecirknī pie vecākā meistara Valērija Kazakova – tie jau bija iekārtu remontu visā rūpnīcā.

Radās iespēja turpināt mācības RTU. Otro kursu specialitātē "Ražošanas

tehnoloģija" Dmitrijs pabeidza Liepājā, bet trešo un ceturto – Rīgā.

Nozīmīgāko atbalstu topošais inženieris tolaik saņēma no uzņēmuma. Ģimenes budžets nebūt nebija tik liels, lai bez problēmām patstāvīgi varētu samaksāt par mācībām neklātienēs nodajā. Akciju sabiedrības valde Dmitrijam Ļitvinovam sniedza kā morālu, tā arī finansiālu atbalstu.

– 2004. gadā diploms par augstākās profesionālās izglītības iegūšanu bija kabatā. Ņemot vērā sekmes, man piedāvāja turpināt studijas maģistratūrā budžeta grupā. Kā lai tādu iespēju neizmanto? Pie tam – jutu, ka jau iegūtās zināšanas ir noderīgas kā cehā, tā visā rūpnīcā, – stāsta Dmitrijs Ļitvinovs. Atzīmēsim, ka tolaik jaunajam speciālistam uzticēja ceha ražošanas inženiera pienākumus, ko viņš veic joprojām.

Ar ceha vadītāja Anasa Muhamadejeva un viņa vietnieka Ulda Kalniša, kurš tagad ir Dmitrija tiešais priekšnieks, morālu atbalstu tika pieveikts arī šis kāpiens zinību kalnā. Un pēc tam arī nākamais – 2006. gadā pēc maģistra diploma saņemšanas Dmitrijs Ļitvinovs izturēja konkursu uz budžeta vietu doktorantūrā.

Pētījuma tēma – vibrodiagnostika

– Ikdienā mūsu cehs remontē visdažādākos metalurģiskās ražošanas agregātus un mehānismus, kas tiek darbināti ļoti intensīvi, – stāsta Dmitrijs Ļitvinovs. – Vai iespējams jau laikus paredzēt, kurš mezgls drīzumā varētu iziet no ierindas? Ar zināmu ticamības

devu atbildi uz šo jautājumu var sniegt vibrodiagnostika, kas ļauj prognozēt iekārtas stāvokli.

Tieši šī pētnieciskā metode arī kļuva par inženiera zinātniskās izpētes objektu. Pirms pusotra gada viņš piedalījās starptautiskā konferencē Anglijas dienvidu pilsētā Ekseterā, kurā tika runāts par vibrācijām mašīnbūvē, un nolasīja savu referātu par rezultātiem, kādi gūti, pētot centrālās sūkņu vibrācijas.

Dmitrija Ļitvinova doktora disertācija bija veltīta divpakāpju planetāro reduktoru vibrāciju izpētei. Tie ir pietiekami sarežģīti mehānismi, kas dažādās rūpnieciskās jomās plašāku pielietojumu guvuši pēdējos gados, un ir arī "Liepājas Metalurgā", piemēram, šķirņu tērauda velmēšanas ceha jaunajā gatavās produkcijas automatizētās saņošanas iecirknī.

Jauna profesija – pasniedzējs

Kā atzīst pats Dmitrijs, vēl pirms pusgada viņš sevi nu nekādi nevarējis iedomāties pasniedzēja lomā. Taču tagad iejūtas arī studentu skolotāja lomā. Pavasarī RTU izteica viņam priekšlikumu – saviem kolēģiem, "Liepājas Metalurga" nu jau 3. kursa studentiem, kuri ar uzņēmuma atbalstu, īstenojot uzņēmuma, RTU un Maskavas Tērauda un sakausējumu institūta trīspusējās sadarbības projektu, augstskolas vakara nodajā apgūst metalurģijas inženiera profesiju, nolasīt lekciju kursu "Mašīnbūves iekārtas, palīgierīces un instrumenti". Maijā notika pirmās lekcijas.

– Tas nebija vienkārši, jo pasniedzēja darba pieredzes man nav. Taču tajā pašā laikā – bija interesanti pamēģināt iejusties arī tādā lomā, un redzēt, kā izdodas. Manuprāt, apgūstot zināšanas, vislielākais uzsvārs jāliek uz patstāvīgo darbu. Pastāvīgi pašam ir jālūko pēc iespējām papildināt zināšanas, jāmeklē, jālasa speciālā literatūra. Vārda pilnā nozīmē "jāgrauz zinātnes granītu". Tikai tad iegūtās zināšanas kļūs par patiesu vērtību un bagātību, – ir pārliecināts ražošanas inženieris Dmitrijs Ļitvinovs.

AS "Liepājas Metalurģis" galvenais inženieris EGILS KUPŠIS:

– Dmitrijs ir pierādījis – arī šodienas specifiski sarežģītajos apstākļos joprojām ir cilvēki, kuri ir spējīgi apliecināt inženiera kvalifikācijas augstāko līmeni – iegūt doktora grādu inženierzinātnēs. Tas nozīmē arī to, ka mums šo zinātnisko potenciālu vēl vairāk jāizmanto praksē: gan veicot mašīnu un mehānismu diagnostiku, kas iezīmējama kā perspektīvs virziens, gan jomā, kādā Ļitvinova kungs un viņa kolēģi strādā šodien, veicot tehnoloģisko iekārtu centrēšanu, kas ir neatņemama remontu un kapitālo remontu sastāvdaļa. Varu Dmitrijam tikai pateikt lielu "PALDIES" par paveikto un novēlēt pie sasniegtā neapstāties!

Lāsmā PABĒRZE
Jānis ŠERVELIS